

Lisamanuste kasutamine mootoris võib katkestada sõiduki garantii

Jaanus Lember

Addinol määrdeainete tehniline ekspert

Mootoriõlide omaduste parandamiseks mõeldud lisamanuste tootjad lubavad positiivset mõju, nagu kulumisvastast kaitset, õli pikemat tööiga ja kütusekulu vähenemist. Kas need lubadused on reaalsed ning mida sellised lisamanused üldse annavad? Kokkuvõtlikult soovitatakse lisamanuste kasutamist ettevaatlikult olla.

Lisamanuste kasutamine mootorsõidukites

Tänapäeva moodsad mootorsõidukite õlid on juba niivõrd kõrgel tasemel, et neid polegi võimalik enam täiendavate manustega parandada. Kõrgkvaliteetsete määrdeainete väljatöötamisel viiakse laboris, katsetendidel ja sõidukites läbi kulukaid katseid, et kontrollida manuste toimemehhanisme ja selgitada välja kõige efektiivsemad baasõlide ja manuste kombinatsioonid.

Siiski on hea tarbijatele teada anda, milliseid ülesandeid peavad baasõlile lisatud manused täitma.

Lisamanused:

- * parandavad baasõli häid omadusi, nagu näiteks kulumisvastast kaitset, määrimisvõimet ja koormustaluvust;
- * pärsivad negatiivseid omadusi, nagu näiteks õli vananemist ja vahutamist;
- * hoiavad mootori puhtana ja transpordivad mustuse ja kulumisproduktid filtrisse;
- * neutraliseerivad põlemise käigus tekkivaid väävlit sisaldavaid happeid, vananemisprodukte ja lämmastikoksiide;
- * suurendavad kasutustemperatuuride vahemikku;
- * vähendavad kütusekulu, kuna vähendavad hõõrdumist ja kulumist.

Kaasaegsed määrdeained sisaldavad enamasti üle 10% seda kulukate katsetega välja arendatud lisandipaketti, et

kõik nimetatud nõuded oleksid ideaalselt täidetud. Ükski sõiduki- ega õlitootja ei kiida seetõttu heaks hilisemat täiendavate manuste juurdelisamist. Lisamanuste kasutamine lõpetab garantii kehtivuse.

Enamik müüdavatest lisamanustest peaksid vähendama hõõrdumist ja kulumist. Tänu hõõrdumise vähenemisele peaks omakorda säästma kütust. Kui lisamanuste tootja lubab suuremat kütusesäästu kui 10%, ei saa seda võtta tõsiselt, kuna nii drastiline kütusekulu langus on tänapäevaste mootorite puhul füüsiliselt ilmvõimatu. Testid, mis seda fakti tõestavad, on kas läbi viidud vanade mootoritega või baseeruvad katsetamisel, mis arvustavad vaid mõningaid õli parameetreid (näiteks õli viskoosus miinustemperatuuridel).

Juhul, kui siiski kasutatakse lisamanuseid, peab olema ettevaatlik võimalike sadestiste osas. Tõhusad kulumisvastased manused sisaldavad me-

hoiavad mootori puhtana, lagundades õli vananemist protsessist, mootoris toimuvast põlemisest või mustusest tingitud saaste peente osakeseks. Dispergendid hoiavad need osakesed hõljuvas olekus ja transpordivad nad filtrisse. Pesumanused kaitsevad tahma, oksüdatsiooniproduktide, lämmastikoksiidide, põlemata kütuse jääkide ja niiskuse tõttu tekkinud šlammi ja lakisarnaste sadestiste eest. Sel moel hoolitsevad pesumanused kolvirõngaste ja õlivanni puhtuse eest, ilma et avaldataks negatiivset mõju heitgaaside katalüsaatorite tööle. Eraldi lisatavad „pesulisandid“ kujutavad ohtu selles osas, et õli võib vahutama hakata. Olemasolevaid vahutamistestaste lisandid ei tule enam toime sedavõrd suure koguse pesulisandi mõjuga. Vahutav õli ei suuda aga enam piisavalt kaitsta kulumise vastu ja halveneb ka mootoridetailide jahutamine.

Mootoriõlide puhul on või-

muudatusi õli koostises ja õli jääkproduktide suuri koguseid heitgaasid.

Lekkeid vähendavad lisamanused on tihti viskoosust tõstvad (õli paksendavad) ja nende kasutamisega kaotab õli oma „külmakindluse“. Seega ei maksa imestada, kui peale selliste manuste lisamist ei õnnestu külma ilmaga enam mootorit käivitada.

Lisamanuste kasutamine tööstusmasinates

Tööstusmäärdeainetes võib lisamanuste kasutamine olla mõttekam kui mootorsõidukite õlides. Väheleegeritud tööstustransmissiooniõli kulumisvastast kaitset saab parandada, kui lisada õlisse vastavaid sööbimisvastaseid (EP) manuseid. Samade omadustega valmistootete kasutamine on aga oluliselt soodsam. Pealegi jääb sel juhul kehtima ka seadme- või masinatoonija garantii. Lisamanuste kasutamisel ei

tallorgaanilisi ühendeid, mis põhinevad näiteks tsingil, moolübenil, fosforil või volframil. Sageli jäävad nimetatud metallid põlemisprotsessis tuhka tekitavate sadestistena alles. „Tänu“ neile tekivad produktid, mis koormavad mootoriõli. Mootoriõli ei tule enam mustuseosakestega toime ning iseäranis tulistele detailidele, nagu kolvirõnga soontele, kolvipõhja siseküljele või väljalaskeklappele, võivad moodustuda sadestised. Seesuguse isoleeriva kihi tekke tagajärjel muutuvad tolerantsid ja halveneb soojuste ärajuhtimine.

Õlis sisalduvad detergendid

malik sulfaattuha sisalduse alusel teha järeldusi õlimasinatest põhjustatud sadestiste võimaliku moodustumise kohta kuumadele mootorisadetele. Seetõttu on mõnedes mootoriõli spetsifikatsioonides märgitud maksimaalselt lubatud sulfaattuha kogus. Kuna hõõrdumist vähendavad metallorgaanilised lisamanused soodustavad enamasti rohke tuha teket, ei täida õli vähemalt selle punkti osas enam spetsifikatsioone. Pealegi on lisandite puhul väga tihti tegemist niimetatud katalüsaatori mürgiga, kuna heitgaasi puhastussüsteemid ei talu harilikult

vastuta õli eest ei manuste tarinija ega õlitootja.

Olenemata sellest, kas on tegemist mootoriõli või tööstusmäärdeainega, tuleb jälgida, et te seoses garantiiga ei jääks kaotajaks pooleks. Enne lisamanuste kasutamist lugege kindlasti sellekohast infot masina käsiraamatust või sõiduki kasutusjuhendist. Selle asemel, et ise „toota“ õli ja lisamanuste baasil küsitava väärtusega segusid, soovitatakse kasutada kvaliteetset tuntud tootjate määrdeaineid. See on kindlasti ka lihtsam, ohutum ja soodsam.

Maailma suurim autoturg on Hiina

Läinud aasta müügitulemuste põhjal tõusis maailma suurimaks autoturuks Hiina, jättes teisele kohale senise liidri USA. Hiina Autotootjate Assotsiatsiooni andmeil müüdi eelmisel aastal Hiinas 13,64 miljonit autot (siia hulka on arvestatud ka raskeveokid), agentuuri Autodata andmeil aga kukkus USA sõiduautode ja kergete komertssõidukite müüginumber 10,4 miljoni ühikuni, mis ühtlasi on viimase 27 aasta kõige nigelam näitaja.

Ekspertide arvates ei muuda olukorda ka raskeveokite eemaldamine nimekirjast, sest võrreldes teiste autodega liigub

neid ikka vähe. Siinkohal tasub meenutada, et aasta varem, ehk 2008. müüdi Hiinas „vaid“ 9,4 miljonit autot, seega on aastane kasv tervelt 45 protsenti. USA-s oli muutus 21 protsenti aga seda loomulikult miinusemärgiga.

Kuude lõikes ei jäetud USAle samuti mingit šanssi, juba jaanuaris olid Hiina tulemused paremad. Kui ameeriklastele midagi positiivset näidata, siis vaid autode hindu võrreldes. Hiina keskmine sõiduk maksis ekvivalentssesse ühikusse konverteeritult 19 tuhat USA dollarit, USA-s aga 30 tuhat.

Autonet.ee

Šveitsis sai kiiruse-ületaja 3 miljonit krooni trahvi

Šveitsis sai miljonärist liikleja 299 000 Šveitsi frangi (umbes 3,1 miljoni Eesti krooni) suuruse trahvi, kui politsei tabas ta oma Ferrari Testarossaga läbi ühe küla 100-kilomeetrise tunnikiirusega kihutamas.

Riigi kirdeosas Sankt Galleni kantonis määratud karistus oli üle kahe korra suurem kui senine rekordtrahvi, mis määrati 2008. aastal Zürichis ühele korduvalt seadust rikkunud Porsche juhile, kes pidi kukrut kergendama 111 000 frangi (1,1 miljoni Eesti krooni) võrra.

„Süüdistatav eiras võimsa sõidukiga põhilisi liikluseeskirju puhtast soovist kiiresti sõita,“ vahendas päevaleht Blick kohtu otsust. Süüalune kihutas maateedel kuni 137 kilomeetrise tunnikiirusega.

Oktoobris pidas Sankt Galleni politsei kinni teise kiirust ületanud juhi, kes rikkus 10 minuti jooksul 15 liikluseeskirja, kaasa arvatud ohutusribal sõitmine, punase tule alt läbi sõitmine ja politsei märguande eiramine.

Reuters - BNS

Hiiumaa

• Müüa Hyundai Tucson 2,0 bensiin, 4 WD, '07.a, ls 40 000 km, kliimaauto-

maatika, konks, põhjakaitse jpm, h: 190 000 kr. Tel 5660 6328

Saaremaa

• Müüa Audi A6 DOHC 2,0 avant (1996, lisad, kaasa 16" valuveljed suvekummiga, h: 23 000 kr) või vahetada Kasse paadiga. Tel 529 9096.

• Müüa SAAB 93 2,2 TD (2003, talve + suvekumm velgedel, esiklaas, roolilatt, õõtsad ja piduriklotsid vahetatud, viimased kolm kuud ei ole sõitnud, kasutaja lahkus Eestist, auto väga heas korras). Info tel 508 2554.

• Müüa Ford Escort GAL CE-14 (1998). Tel 5555 4639.

• Müüa Seat Toledo (1993, ls 115 000 kmm h: 12 000 kr). Tel 5341 5768, Mari.

• Müüa GAZ 51, GAZ 63 ja hooviautoks või varuosadeks GAZ 52. Tel 515 4202.

• Müüa Toyota Corolla 1,6 (2003, universaal, hooldusraamat, 1 omanik). Tel 512 7890.

• Müüa Opel Astra 1,4 (2000, luukpära, bens, valge.), VW Golf GTI 2,0 (1993, bens. punane, luukpära), Mazda 323 1,6 (2002, luukära, bens, beez.). Kõigil kehtivad ülevaatused. Tel 508 3920.

• Müüa VW Polo Classic 1997 (üv 3.2011) või vahet VW Bora vastu + kompens. Tel 5394 4256.

KUULUTUSELE PILDI LISAMINE VAID 15 KROONI.

Info Hiiumaal 463 2199, Saaremaal 455 3133.

Kuressaare Autoteenindus

- Autoremont ja hooldus kõikidele automarkidele
- Garantiiremont Peugeot, Opel, Kia
- Kasutatud ja uute autode müük
- Rehvide müük ja rehvitööd
- Erinevate kindlustuste kahjukäsitus
- Rollerite ja ATV-de remont, hooldus ja müük
- Autode käsipesu. Salongi puhastus.

Kalevi põik 2 Kuressaare tel. 452 1045
kuressaare@automaailm.ee

KOLM ÜHES!

- AUTOMAAILMA KLIENTIKAARDIGA
- + kõik ostud soodsamalt -5%
- + remonditööd -10%
- + Lukoil tanklates kõik kütused -25 senti liitrit

Teenindus ja kauplus avatud E-R 8-18

uued autod

PEUGEOT

KIA MOTORS

Wir leben Autos.